

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

פרשת דברים

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

- ו. נתינת ארץ סיחון ועוג לראובן וגד
- ז. סיפור מלחמת עוג וכיבוש ארצו
- ח. משה מוכיח ברמז את בני ישראל
- ט. סיפור המרגלים, עונש בני ישראל והמעפילים
- י. סיפור מלחמת סיחון וכיבוש ארצו
- יא. ריבוי בני ישראל ודיני המשפט
- יב. דברי חיזוק ליהושע
- יג. איסור התגרות בבני עשו, מואב ועמון

”-----”

שאלה לשולחן שבת

”גם בי התאנף ד' בגללכם לאמר גם אתה לא תבא שם”

דברים אלו אומר משה לישראל כשמספר להם אודות חטא המרגלים.

ולכאורה הדבר תמוה, וכי זוהי הסיבה בגינה נענש משה שלא להיכנס לארץ ישראל? והלא כתוב במפורש בפרשת חקת שנענש משום המעשה במי המריבה שלא דיבר אל הסלע אלא היכהו?!

מטרת השאלה הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצרוף מקורות, אם ישנם) ובל"ג אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

”נחפשה דרכינו ונחקרה ונשובה עד ד” (איכה ג, גמ)

לכאורה קשה, שהרי הפסוק הקודם מדבר בלשון יחיד: ”מה יתאוון אדם חי גבר על חטאיו”, ומדוע ההמשך מובא בלשון רבים: ”נחפשה דרכינו...”? הגמרא (ברכות ה:) מביאה מעשה ברב הונא שספג הפסד עצום: החמיצו לו 400 חביות של יין בבת אחת. כנכנסו אליו חכמים, אמרו לו שעליו לפשפש במעשיו כדי להבין בשל מה באה לו הצרה הזאת. אמר להם רב הונא: ”וכי חשוד אני בעיניכם?!” אמרו לו: ”וכי הקדוש ברוך הוא חשוד לעשות דבר בלי משפט ודין?!” אמר להם: ”אם משהו מכם יודע עלי דבר הטעון שיפור במעשי, יתכבד ויודיעני!” אמרו לו: ”שמענו שלא נתת לאריס שעבד אצלך את חלקו בזמורות כפי שסיכמתם”. הזדעק רב הונא: ”הלא הוא גנב ממני זמורות הרבה יותר משווי החוב!” ולמרות זאת קיבל על עצמו לתת לאריס את חלקו ממה שנותר. נעשה לו נס, וחזר החובץ ונהיה יין, ויש אומרים שהתייקר החובץ ומכרו במחיר של יין. למדנו ממעשה זה, שרק בגלל שדרש וחקר רב הונא אצל תלמידיו, הגיע לידי גילוי החטא ותיקונו. כעת מובן: ”מה יתאוון... גבר על חטאיו”, באם רוצה האדם לתקן עוונו, אזי: ”נחפשה דרכינו ונחקרה” יבדוק ויפשפש במעשיו ויחקור אף בסיוע אחרים, ועל ידי כן יקל עליו להגיע למצב של: ”ונשובה עד ד”.” (ע"פ האלשיך)

”אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל”

ביאר רש"י: 'לפי שהן דברי תוכחות ומנה כאן כל המקומות שהכעיסו לפני המקום בהן'. ויש לבאר מדוע הוכיח משה עתה את כל ישראל על חטא העגל, ועל שאמרו על ים סוף ועל שזולו במן ועוד, והרי לא היו אלה אותם האנשים שחטאו, משום שרוב החטאים הללו נעשו בשנתיים הראשונות לצאתם ממצרים, ועתה כבר מתו כל אנשי הדור ההוא, ומדוע משה מוכיח לפתע כעת את בניהם? ויש לומר: א. משום שמשה מוכיח אף מגיל 13, ומתו בידי שמים רק אותם שמגיל 20. (אוה"ח) ב. יסוד העבירה היא במחשבה שהובילה לעשייה, וכל אותם בנים גדלו וחונכו בבתים של דור חוטא. ג. משה רבינו אבי החכמה כשבא להוכיח את ישראל, לא רצה לביישם כלל על כן סיפר לפניהם מעשי אבותיהם וגם זה אמר רק ברמיזה בעלמא במדבר בערבה וכיוצא בו וכל אחד מן השומעים התעורר מדבריו הקדושים להתעורר בתשובה על מעשים אחרים שנכשל בהם. ד. הוכיח את מי שלא חטא אבל שתק. (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א ל'שאלה לשולחן שבת' תש"פ)

מקרא

טמונה בפרשה

הצטרפו עכשיו

העלון המוכר והאהוב שעשרות אלפי משפחות לא עורכות סעודות שבת בלעדיו... עומד לצאת בספר חדש ומרענן. לקט נרחב של מיטב החידושים והמדרשים הבלתי נשכחים במעל 500 עמודים בצבע מלא, מרגשים וחגיגים, כיאה לשולחן השבת!

הצטרפו עכשיו
hamatmon40@gmail.com | 052-7665775

העלון מוקדש לע"נ אסתר רחל בת מניה הכהן ת.נ.צ.ב.ה.

ישנו ביקוש רב בבתי הכנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילה שלהם. זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה. ניתן לתרום: 1. בהעברה לבנק לאומי (10 סניף 905 חשבון 5055271, ע"ש 'ביין' 2. לשלוח שיק למערכת

חידון א' ת'

התשובה לכל שאלה **מתחילה** באות המופיעה בתחילת השורה

- ממלכת עוג נקראת גם: 'חבל' _____
- השי"ת ציווה לא להתגרות במ
- השי"ת נתן אותה למכיר
- היו בכל ערי הבשן
- בני ישראל סבבו סביבו ימים רבים
- "יוסף עליכם ככם אלף פעמים _____ אתכם"
- כך קראו העמונים לרפאים
- מקום שקרוי על שם מחלוקתו של קרח
- דברי המרגלים: "_____ הארץ"
- במקום זה נלחמו בני ישראל בסיחון מלך האמורי
- השמידו את העוים וישבו במקומם
- "לא אוכל _____ שאת אתכם"
- אותם שלח משה רבינו אל סיחון מלך חשבון
- מהתכונות הנדרשות משרי בני ישראל
- "בעבר הירדן במדבר בערבה מול _____"
- בניו יושבים בשעיר, ירושה שאביהם השאיר
- נהר המכונה: "הנהר הגדול"
- הם קראו לחרמון 'שיריון'
- שם נרדף לעיר, ובפרשה יושרה אדיר
- השי"ת הקשה את _____ של סיחון
- מספר הערים שבני ישראל כבשו מעוג
- בני ישראל חנו בין לבן ובין _____

חידון א' ת' הפוך

התשובה לכל שאלה **מסתיימת** באות המופיעה בתחילת השורה

- "כי ד' אלוקיכם _____ הנלחם לכם"
- אדם מדור המדבר שהובטח לו שיכנס לארץ
- מלך הבשן
- נחל שבני ישראל עברו אותו
- האמורי את ישראל היכה, עד מקום זה במ כילה
- "לא _____ מפני איש"
- "וטפכם אשר אמרתם _____ יהיה"
- ים שמוזכר בגבולות ארץ ישראל
- בניו ירשו את ער
- במקום זה נלחמו בני ישראל בעוג
- "ד' אלוקיכם הוא _____ לפניכם _____"
- נשאר לבני ישראל ממלחמת סיחון
- המואבים קראו להם 'אמים'
- נחל שנמצא בגבול ארץ סיחון
- הוא מתרגם: ארץ = ארעא
- מקום שבני ישראל חנו בו: 'קדש' _____
- השי"ת ציווה לקחת מאדום אוכל ומים תמורת -
- המרגלים הביאו עימם מפרי _____
- נחל גבול בני עמון
- עיר שנמצאת על שפת נחל ארנון
- במשפט אסור לגור מפני -
- המדבר ממנו שלח משה מלאכים אל סיחון

ואלה שמות

"לא תגורו"

כמה ואלו כינויים והטיות שונות ל'פחד' יש בפרשה? (התשובות במדור התשובות)

מן המדרש

הלכה, אדם מישראל שנתמנה חכם או דיין על הצבור, מהו שיהא מותר לו לדון לעצמו? כך שנו רבותינו: אל תהי דן יחידי, שאין דן יחידי אלא אחד (הקב"ה), שנאמר (איוב כג, יג): "והוא באחד ומי ישיבנו". מהו "והוא באחד"? אמר ריש לקיש, שהקדוש ברוך הוא דן וחותרם לעצמו. אמר רבי ראובן, ומהו חותרם של הקדוש ברוך הוא, 'אמת'. ולמה אמת, אמת יש בו שלש אותיות: אל"ף ראשון של אותיות, מ"ם אמצעית, תי"ו סופן, לומר (ישעיה מד, ו): "אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים". רבנן אומרים, בוא וראה בשעה שנתמנה משה על ישראל, אמר להם איני יכול לישא את משאכם לעצמי, אלא מנו לכם דיינים שיהיו דנים אתכם, שנאמר (דברים א, יג): "הבו לכם אנשים". אמר רבי ברכיה בשם רבי חנינא, צריכים הדינים שיהיו בהם שבע מדות, ואלו הן (דברים א, יג): "חכמים ונבנים, וידעים", וארבע כמו שכתוב (שמות יח, כא): "ואתה תחזה מכל העם אנשי חיל יראי אלקים אנשי אמת שנאי בצע", הרי שבע. ולמה לא נכתבו שבע כאחת, שאם לא נמצאו משבע מביא מארבע, ואם לא נמצאו מארבע מביא משלוש, ואם לא נמצאו משלוש מביא מאחד, שכתוב (משלי לא, י): "אשת חיל מי ימצא". (ע"פ מדרש רבה)

מילה בפרשה

**השמש הסכים ברצון,
כך עזר וסייע לצאן,
מאחר שהאדון העשיר,
השביע אותו לשיר.**

המונח המבוקש הינו מילה
בת 5 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגליון הבא

"אלה הדברים"

מלבד ספר דברים, אלו ספרים נוספים מכ"ד ספרי

התנ"ך פותחים באות א'?

וכנגדם אלו המש מסכתות במשנה פותחות באות א'?

מצאו נא בפרשה:

1. שמונה מילים רצופות המסתיימות באות מ'.
2. אדם שלא הופיע שמו מפרשת וירא.
3. שמונה שמות של פרשות אחרות.
4. שמות של שלושה מן השבטים.
5. אות המופיעה פעמיים ברצף. (10 תשובות)
6. מילה בת ארבע אותיות ששלוש מתוכן זהות.

איך יתכן אש שכשדה לברכה במוצאי שבת ואם הדליק
מזמנה נכרי נר אחר - יהיה הנר השני פסול לברכה?

"כל המתאבל על יושלים זוכה ורואה בשמחתה" (תענית ל:)
יש ששאלו מדוע אנו אומרים 'זוכה' בלשון הווה, הרי לכאורה
היה צריך להיות כתוב בלשון עתיד: 'זוכה ויראה בשמחתה'?
אלא, יש לפרש על פי מאמר אחר של חז"ל: 'גזירה על המת
שישתכח מן הלב', ועניין זה הוא שלאחר שנים עשר חודשים
המת נשכח ממנו. אבל אם אינו שוכח את המת - הרי זה סימן
שעודנו חי (כמו שפירש רש"י שיעקב אבינו לא קיבל
תנחומים על יוסף ולא הפסיק להתאבל עליו כי היה עדיין
בחיים). כעת, ברור מדוע אנו אומרים 'זוכה', כשאנחנו עדיין
זוכרים ובוכים על בית המקדש לאחר אלפי שנים, זה סימן
שהמקדש עודנו חי וקיים.

"זיכרון" סימן

גימטריאות ורמזים לזכירת מספר פסוקי הפרשה

בפרשת דברים אומר משה לבנ"י: "ראה נתן ד' אלקיך לפניך את הארץ עלה רש".

בפרשת דברים ישנם 105 פסוקים, ואפשר לזכור זאת ע"י זכירת המילה:

"עלה" = בגימטריא = 105

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לשבוע שעבר: 'יש לי כסף אבל לא דמים, שממילא לא יועילו לי. מי אני?' - רוצח שגולה. כתוב: "ולא תקחו כופר לנוס אל עיר מקלטו לשוב לשבת בארץ" הרי שלמרות שיש לו כסף - זה לא מועיל עבורו שנתיר לו לצאת מעיר המקלט. ואם עבר ויצא הרי ש"אין לו דמים".
לסדר את הפרשה - "דרך ים סוף". **חידון א' ת'** - ארגוב, בני עשו בני עמון, גלעד, דלתיים ובריה, הר שעיר, ויברך, זמזומים, חצרות, טובה, יהצה, כפתורים, לבדי, מלאכים, נבונים, סוף, עשו, פרת, צידונים, קריה, רוחו, ששים, תופל. **חידון א' ת' הפוך** - הוא, כלב, עוג, זרד, חרמה, תגורו, לבו, המלח, לוט, אדרעי, ההולך בדרך, שלל, רפאים, ארנון, אונקלוס, ברנע, כסף, הארץ, יבוק, ערוער, איש, קדמות. **שעשועי דאורייתא** - איכה: "איכה ישבה", תהילים: "אשרי האיש", איוב: "איש היה", דברי הימים: "אדם שת". פאה: "אלו דברים", פסחים: "אור לארבעה", ראש השנה: "ארבעה ראשי", בבא קמא: "ארבעה אבות", כלים: "אבות הטומאות". ועיין בספר הרוקח שעמד על עניין זה. 1. "לכם אנשים חכמים ונבונים וידועים לשבטיכם ואשימם בראשיכם". 2. לוט. 3. ויצא, ויקרא, צו, אמור, בהר, במדבר, ראה, תבא. 4. מנשה, אשר, יוסף. 5. לבבנו, הוא, בזנו, וייטב, ככוכבי, ושלל, ממלכת, אתגנה, ששים, תת. 6. "ההרה". **ואלה שמות** - לא תגורו, אל תירא, ואל תחת, המסו את לבבנו, לא תערצון ולא תיראו, וייראו מכם, תת פחדך ויראתך, ורגזו וחלו מפניך, אל תירא אותו, לא תיראום. פחד - יראת העונש מרחוק, אימה - מפני רוממותו, יראה - יראת העונש מקרוב. (הגר"א) מילים נוספות: בהלה, חתת, חרדה, מגור, רעדה. **מילה בפרשה מסעי** - "הוא מכריע בשירות" - מכריע = מטה, "שלרדת זו שטות" - לרדת מטה מטה, "שבט אחד עם מקל" - מקל = מטה, "וענק שישן בערש ברזל" - ערש = מיטה. **טמונות בפרשה** - 1. "המסו את לבבנו" (א, כח). 2. "מדרך כף רגל" (בה, 3). "בערבה" (א, א). 4. "לא אסור (אז מותר לפנות ל...) ימין ושמאל" (ב, כז). "פנו וסעו" (א, ז). 5. מיטת ברזל - "הנה ערשו ערש ברזל" (ג, יא). 6. "ודי זהב" (א, א). 7. "דלתיים ובריה" (ג, ה). 8. "לא תכירו פנים" (א, יז). 9. "נכנס אחרון ויוצא ראשון" (רש"י א, טו). 10. "ויחפרו לנו את הארץ" (א, כב). 11. "כשמביאין לו מעות לראות רואה, וכשאיין מביאין לו מחור ומביא משלו" (רש"י א, יג). 12. תוף+L = "תפל" (א, א). 13. "ומשליכין בהמה" (ב, לד). 14. "ילדים דוחפין את הזקנים" (רש"י א, כב). 15. הסימן שמופיע בחומשים לזכירת מספר פסוקי הפרשה הוא "מלכיה" - כשם היישוב בגליל. **טמונות בהפטרה** - 1. "כל ראש לחלי" (א, ה). 2. "וחמור אבוס בעליו" (א, ג). 3. "סבאך מהול במים" (א, כב). 4. "מכף רגל ועד ראש אין בו מתם" (א, ו). **שאלה לשלח השבת בלק** - שאלנו: לפי מה כתב התנא את סדר הדברים במשנה המונה את הדברים שנבראו בע"ש בין השמשות? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. המשנה מונה בתחילה את שלושת התיקונים שנבראו לחטא עץ הדעת שהיה בע"ש בין השמשות: פי הארץ כנגד חטאו של האדם, פי הבאר כנגד חטאה של חוה ופי האתון כנגד חטאו של הנחש. (אברבנאל) 2. פי הארץ כבר הייתה בשימוש שבלעה את הבל (כמובא במדרש), פי הבאר שני כי משך מים ממעיינות נן עדן. ממקור שתייתו של אדם הראשון. פי האתון - מפני שנח הכניס לתיבה חמור עם שתי אתונות (כתנות אור) אח"כ קשת של ימות נח, והמטה שהיה כבר ברשותו של נח, והשמיר שאף היה בתיבה. והשאר כפי סדרם. (נחלת אבות) 3. סדרם בדרך שתקל על הזיכרון. 4. קודם הפיות לפי סדרם בתורה, לאחר מכן הבאים מהשמיים (קשת ומן) ומן הארץ (מטה ושמיר) והמחברים בין השמיים לארץ (כל הקשור ללוחות).

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

ב: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

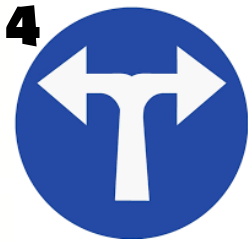
בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
temunabaparashah@gmail.com
אשמח לקבל רעיונות, חיזוקים והערות:
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות בפרשה

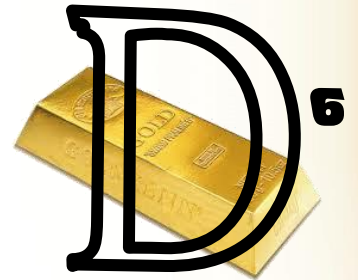
מקרא רמת קושי: רגיל קשה

9

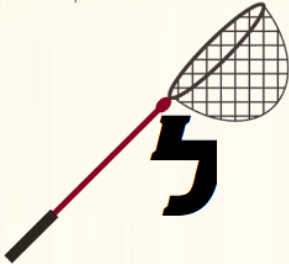

7

'מחשבה טובה'

התשובה לטמונה זו תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

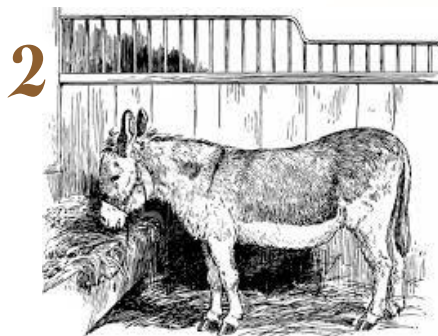
תשובה לגיליון הקודם
"מדבר סין" (לגיב)

"חזון ישעיהו בן אמוץ" (ישעיהו א' א'-כז')

הפטרת דברים

טמונות בהפטרה

עדיין ניתן לרכוש את משחק ה'חדר בריחה' המבוקש! חידות ומשימות לכל הגילאים לחוויה משפחתית מושלמת!
לפרטים נוספים ולהזמנות התקשרו: 052-766-5775